er 4000 zakken van 2 man binnen en in oktober zou er nog een partij komen. Gouverneur Henry Vansittart berichtte particulier dat de Compagnie 10.000 zakken, of 20.000 man, zou krijgen. Een verzoek om ook een gedeelte van de nog te Calcutta voorradige salpeter van het vorige jaar te ontvangen, is echter geheel afgewezen. Volgens de geheime brief van het bestuur van 25 augustus 1764 zou de Mogol met de wazir Sousa-ud-Doula⁶ met een formidabele macht van 120.000 man en 700 kanonnen uit het binnenland zijn gekomen. Maar door hun trage opmars konden de Engelsen zich op verweer voorbereiden.)

Gelijk hun leger ook onder den majoor Carnac in den beginne opwaards trok, dog vervolgens, wanneer een gedeelte van 's Mogols leger Behaar ingerukt was, na eenige schermutselingen retireerde, en sig rondsom Patna legerde, gedekt door gragten, borstweringen en batterijen voor allen overval, en bestaande in 1000 Europesen en 7000 sipahis. Hierdoor de boovenlandsche magt ingesloten zijnde, kwam het op den 3e may tot een gevegt dat van 's morgens ten 10 tot 's avonds ten half 7 uuren duurde, met dat gevolg dat de moren, na verscheyden vergeefsche pogingen om door te breken, wegens het hevig vuur der Engelschen eyndelijk met agterlaating van 7000, of volgens de Patnase berigten van 2000 mannen, de wijk namen, terwijl van de zijde der Engelschen maar 4 Europesen en 25 sipahis gedood zouden zijn.

Fol. 1781r-v.

(Vervolgens rustten de wapenen en men zei dat er intussen, zoals ook eerder, onderhandelingen waren. Die hadden geen resultaat en de legermacht uit het binnenland [fol. 1782] heeft Patna op 26 mei 1764 verlaten en is aan de rivier Ghaghara op de grens met Bihar neergestreken om na de regentijd nog een kans te wagen. Intussen was alles geplunderd en Compagnies logie te Fatwa en het dorp waren vernietigd. Om de textiel op te slaan had het bestuur voorlopig een golah⁷ van matten en bamboe opgetrokken. Na de regentijd zullen daar weer de nodige gebouwen worden opgericht. Het bestuur te Patna was opgedragen zich onder de onlusten maar te schikken en, om Compagnies dienaren en bezittingen te beschermen, waren 25 vaartuigen gehuurd voor f 2758 en 300 inlandse schutters voor 4 anas per dag. Voor de verdediging van de hekken waren er te Hooghly 50 sepoys in dienst genomen, die evenwel weer waren afgedankt. Een zekere Sittabraaij, de duan van de koning te Patna, [fol. 1783] was door de nawab Mir Jafar Ali Khan en de Engelsen eerst met geschenken naar de Mogol gezonden, maar daar in arrest gehouden. Vervolgens was hij echter met gewichtige zaken naar hen teruggezonden. Men zei dat hij in stilte een sanad van de Mogol had gekregen ter aanstelling van Mir Jafar Ali Khan tot suba van Bengalen en Bihar. De Engelsen te Patna zouden daarover openlijk blijken van vreugde hebben getoond. Louis Taillefert had wederom de arzdasht aan genoemde nawab gedaan en een nesser van 5 gouden ropia, die, evenals die van directeur George Lodewijk Vernet, niet door de nawab was geaccepteerd. Daar de nawab had beloofd dat hij de zaak zou afmaken, wanneer hij in Bengalen zou zijn, werd hij alle dagen verwacht. Hij zou naar Calcutta komen. Sittabraaij vroeg het bestuur te Patna om geschenken. Toen hem was geantwoord dat die er niet waren, had hij gezegd persoonlijk naar de directeur te zullen komen. Hij zal dan wel tevredengesteld moeten worden. De faujdar te Hooghly [fol. 1784] had wegens de ijselijke moorden in Compagnies dorp, waarvan de daders nog onbekend waren, 20.000 ropia geëist. Dit was hem geweigerd, waarna hij zich stil had gehouden. Uit Bombay was een versterking aangekomen van Schotten uit de bergen onder majoor Hector Munro van het koninklijke leger. Munro heeft het bevel over het Britse leger gekregen, terwijl John Carnac naar Calcutta is teruggeroepen. Er werd dagelijks een versterking van 1500 koppen uit Europa onder brigadier John Caillaud verwacht. De Engelsen verwachten dan nawab Shuja-ud-daula zijn land te kunnen afnemen. Op het verzoek van de Engelse gouverneur Henry Vansittart om 3

⁶ Hiermee wordt waarschijnlijk op de nawab van Awadh Shuja-ud-daula gedoeld.

⁷ Golah, opslagplaats meestal voor graan of zout.